

Tilsyn med kiropraktor-området 2019

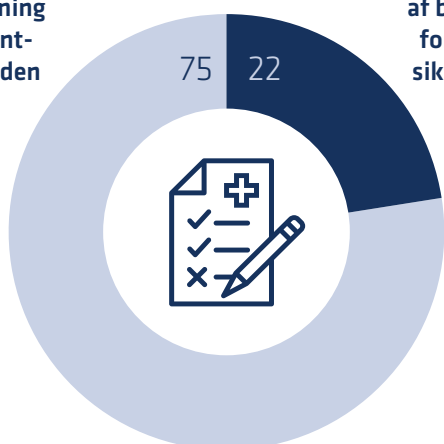
I 2019 gennemførte Styrelsen for Patientsikkerhed 97 sundhedsfaglige tilsyn på kiropraktorområdet. Tilsynene viste, at der generelt er stor opmærksomhed på patientsikkerheden på området. Udover at vurdere patientsikkerheden havde tilsynene til formål at understøtte læring på behandlingsstederne.

Tilsynene tog udgangspunkt i et sæt målepunkter, som bl.a. omhandlede visitation, journalføring, informeret samtykke, diagnostik, parakliniske undersøgelser og hygiejne. Derudover drøftede vi med behandlingsstederne, hvordan de forholder sig til patienter, der bliver utilpasse i forbindelse med behandlinger, og forholdsregler ved patienter med symptomer på påvirkning af cauda equina. Tilsynene blev gennemført som en blanding af interview med hhv. ledelse og medarbejdere samt gennemgang af udvalgte patientjournaler.

Resultater fra tilsynene

Resultaterne af tilsynene viser, at 22 behandlingssteder på kiropraktorområdet opfyldte samtlige målepunkter, og der var ingen problemer af betydning for patientsikkerheden. Ved 75 tilsyn konstaterede vi mindre problemer af betydning for patientsikkerheden. "Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden" indebærer, at der ved tilsynsbesøget var ét eller flere målepunkter, som ikke var opfyldt, men at vi vurderede, at der var tale om forhold, som ikke indebar en større risiko for patientsikkerheden, og at den enkelte virksomhed relativt let ville kunne rette op på disse forhold.

Mindre problemer
af betydning
for patient-
sikkerheden

Ingen problemer
af betydning
for patient-
sikkerheden

Behov for fokus på journalføring

Vi så ingen større eller kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden ved tilsynsbesøgene på kiropraktorområdet, men en del steder mødte vi et behov for viden om patientsikkerhedsmæssige problemstillinger, bl.a. i forhold til journalføring.

Ved gennemgang af patientjournaler så vi eksempler på, at oplysninger om medicin, resultater af undersøgelser eller symptomer på sygdom ikke var journalført. Vi så også eksempler på, at anamnese og undersøgelse for påvirkning af cauda equina ikke var ført i journalen. I nogle tilfælde var det ikke journalført, hvilken information der var givet til patienterne om advarselsymptomer på cauda equina. Endelig så vi journaler, hvor det ikke fremgik tilstrækkelig tydeligt, hvad indikationen for en undersøgelse eller behandling var.

Mange steder fremgik det under tilsynene, at patienterne var blevet spurgt om deres sygdomshistorie, medicin, symptomer m.m., men oplysningerne var ikke konsekvent journalført. Der var dog typisk kun tale om mangler i enkelte journaler på de pågældende behandlingssteder.

Under tilsynene blev det bemærket, at valg af journalsystem kan have betydning for en patientsikker journalføring. Det er således en udfordring, hvis et journalsystem tillader, at journalnotater, datoer m.m. kan overskrives, da oplysninger i patientjournalen ikke må slettes eller gøres ulæselige.

Informeret samtykke

Ved nogle tilsyn så vi mangler i journalføringen af patientens informerede samtykke. Jo større risiko for patienten, en behandling indebærer, jo mere detaljeret skal informationen og dermed også journalføringen af det informerede samtykke være. Er der tale om behandling uden større risiko for komplikationer eller bivirkninger, er det tilstrækkeligt at skrive i journalen, at patienten er informeret om behandlingen og eventuelle risici og accepterer behandlingen.

Tilsyn med kiropraktor-området 2019

Krav til hygiejne på kiropraktorområdet

På visse behandlingssteder så vi mangler i forhold til hygiejne. I forbindelse med behandling og undersøgelse er det vigtigt at begrænse muligheden for spredning af smitte mellem behandler og patient og mellem patienter. Derfor skal kiropraktorer udføre håndhygiejne umiddelbart før og efter direkte kontakt med patienter og udstyr. Der skal være adgang til håndvask med håndsæbe, håndsprit og engangshåndklæder i forbindelse med behandlingslokaler. Som udgangspunkt anbefales papirhåndklæder, men man kan også benytte stoffhåndklæder, hvis disse kun anvendes én gang før vask ved min. 80° C.

Lokaler, hvor der udføres behandling, skal rengøres på dage, hvor de bruges og derudover ved synligt snavs, støv etc. Vægge og gulve skal være vaskbare med glatte overflader, og borde, lejer og lign. skal let kunne rengøres og evt. desinficeres og være af materiale, der ikke sprækker eller på anden måde kan være formeringssted for mikroorganismer.

Patienter der bliver utilpasse i forbindelse med behandlinger

Ved mange tilsyn kunne kiropraktorer og ansatte nævne eksempler på situationer, hvor patienter var blevet utilpasse i forbindelse med behandling.

Mange steder havde man da også faste procedurer og/eller retningslinjer for håndtering af utilpasse patienter. Flere steder havde de ansatte gennemført førstehjælpskursus, og mange havde noteret, hvor den nærmeste hjertestarter befandt sig.

Patienter med symptomer på påvirkning af cauda equina

Mange behandlingssteder havde helt faste procedurer for, hvornår og hvordan der skulle handles ved mistanke om påvirkning af cauda equina. I en del tilfælde var proceduren at ringe til den nærmeste neurologiske afdeling, andre steder ville man ringe 112, kontakte vagtlæge eller akutmodtagelse på sygehus, og mange steder var de relevante telefonnumre placeret synligt for personalet i klinikken. Da der er tale om en meget sjælden situation, var det kun få behandlingssteder, der havde været ude for det, men mange havde altså taget højde for, at det kunne forekomme.

Akkreditering af kiropraktorklinikker

Kiropraktorklinikker har gennemgået akkreditering i perioden 2018-2020, og nogle klinikker var således allerede akkrediteret, da tilsynene blev gennemført i 2019. Tilsynene på disse klinikker bar præg af, at målepunkterne på en række områder omhandlede problemstillinger, som klinikkerne allerede havde arbejdet systematisk med gennem en periode.

»Ved mange tilsyn kunne kiropraktorer og ansatte nævne eksempler på situationer, hvor patienter var blevet utilpasse i forbindelse med behandling. Mange steder havde man da også faste procedurer og/eller retningslinjer for håndtering af utilpasse patienter.«